

Obsah

Předmluva	12
X. Právní režim ochrany ovzduší	14
1.1 Vývoj právní úpravy	14
1.2 Prameny právní úpravy	14
1.3 Cíle a základní zásady právní úpravy	16
1.4 Základní pojmy	17
1.5 Stacionární zdroje – všeobecná a zvláštní ochrana ovzduší	19
1.5.1 Všeobecná ochrana ovzduší – prostředky působení k omezení znečišťování ovzduší	20
1.5.2 Zvláštní ochrana ovzduší	35
1.6 Mobilní zdroje	38
1.6.1 Právní prostředky k omezení znečišťování ovzduší	39
1.7 Orgány účastnící se ochrany ovzduší	42
1.8 Ochrana ozonové vrstvy Země	44
1.8.1 Vývoj právní úpravy	44
1.8.2 Prameny právní úpravy	45
1.8.3 Cíle a základní zásady	45
1.8.4 Základní pojmy	45
1.8.5 Nástroje právní regulace	46
1.8.6 Organizační zabezpečení	48
1.8.7 Vztahy odpovědnosti	49
Doporučená literatura	50
X. Právní režim ochrany vodních zdrojů	51
2.1 Vývoj právní úpravy	51
2.2 Prameny práva	51
2.3 Základní pojmy	53
2.4 Členění vodních zdrojů a východiska jejich právní ochrany	55
2.4.1 Východiska platné právní úpravy	55
2.4.2 Členění vodních zdrojů	56

2.5	Nakládání s vodami	56
2.5.1	Směrný vodohospodářský plán	58
2.5.2	Užívání vod bez povolení nebo souhlasu	59
2.5.3	Nakládání s vodami na základě povolení vodohospodářského orgánu	64
2.5.4	Souhlas vodohospodářského orgánu	66
2.5.5	Vyjádření vodohospodářského orgánu	67
2.6	Plošná ochrana vodních zdrojů	68
2.6.1	Oblasti přirozené akumulace vod	68
2.6.2	Vodárenské toky a jejich povodí	69
2.6.3	Ochranná pásma	69
2.6.4	Povinnosti vlastníků a uživatelů pozemků	70
2.6.5	Povinnosti správců (vlastníků, uživatelů) nemovitostí při vodních tocích	70
2.7	Vodohospodářská díla	72
2.7.1	Pojem a funkce	72
2.7.2	Ochrana vodohospodářských děl a zařízení	73
2.7.3	Povinnosti a oprávnění správců (vlastníků a uživatelů) vodohospodářských děl	75
2.8	Ochrana jakosti povrchových a podzemních vod	76
2.8.1	Vypouštění odpadních a zvláštních vod do vod povrchových a do vod podzemních	76
2.8.2	Vypouštění odpadních vod do veřejných kanalizací	79
2.8.3	Ochrana povrchových a podzemních vod před jejich znehodnocováním jinými látkami než odpadními vodami	80
2.8.4	Havarijní zhoršení jakosti vody	82
2.8.5	Ochrana podzemních vod a zásobování obyvatelstva vodou	85
2.9	Ekonomické nástroje ochrany vodních zdrojů	87
2.9.1	Úplaty k úhradě nákladů spojených se správou vodních toků	88
2.9.2	Úplaty za odběry podzemní vody	89

2.9.3	Úplaty za vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních	90
2.9.4	Vodné a stočné	92
2.9.5	Jiné úplaty	93
2.10	Institucionální zabezpečení ochrany vodních zdrojů	93
2.10.1	Správa vodních toků	93
2.10.2	Vodohospodářské orgány	96
2.10.3	Vodohospodářský dozor	102
2.10.4	Vodohospodáři	104
2.10.5	Vodní stráž	104
2.10.6	Ministerstvo zemědělství	105
2.11	Pokuty	106
2.11.1	Pokuty podle vodoprávních předpisů	106
2.11.2	Pokuty podle přestupkového zákona	108
2.12	Ochrana před povodněmi	109
2.12.1	Prevence	109
2.12.2	Ochrana proti hrozící povodni a při povodni	110
2.12.3	Náhrada nákladů na opatření na ochranu před povodněmi	110
2.12.4	Náhrada škod způsobených opatřeními na ochranu před povodněmi	111
2.12.5	Institucionální zabezpečení ochrany proti povodním	111
	Doporučená literatura	112
3.	Právní režim ochrany půdy	114
3.1	Vývoj právní úpravy	114
3.2	Prameny právní úpravy	119
3.3	Základní pojmy	119
3.4	Zásady právní úpravy	120
3.5	Právní ochrana půdy před jejími ztrátami	121
3.5.1	Ochrana půdy před erozí	122
3.5.2	Ochrana půdy před jejími ztrátami jejím zastavěním, použitím k průmyslové nebo těžební činnosti	123

3.5.3	Ochrana půdy před jejím znehodnocením – ochrana jejích fyzikálních, chemických a biologických vlastností	125
3.6	Ochrana půdy jako součásti přírody	134
3.7	Institucionální zabezpečení ochrany půdy	135
3.8	Ekonomické nástroje ochrany půdy	137
3.9	Sankce	138
3.9.1	Nápravná opatření	139
3.9.2	Zastavení (zákaz) nebo omezení činnosti	140
3.9.3	Pokuty	141
	Doporučená literatura	145
4.	Právní režim ochrany přírody a krajiny	146
4.1	Vývoj právní úpravy	146
4.2	Prameny práva	146
4.3	Základní pojmy	148
4.4	Základní principy zásady právní úpravy	150
4.5	Právní prostředky ochrany přírody a krajiny	151
4.5.1	Omezení a zákaz činností v zájmu ochrany přírody a krajiny	151
4.5.2	Opatření ke zlepšování přírodního prostředí	152
4.5.3	Přístup do krajiny	153
4.5.4	Právo na informace v ochraně přírody krajiny	154
4.5.5	Přírodovědný průzkum a biologické hodnocení	155
4.5.6	Vytváření a ochrana systémů ekologické stability	156
4.5.7	Ochrana významných krajinných prvků	157
4.5.8	Ochrana krajinného rázu	158
4.5.9	Právní režim zvláště chráněných území	159
4.5.10	Ochrana rostlin a živočichů	167
4.5.11	Ochrana dřevin	171
4.5.12	Ochrana jeskyní	175
4.5.13	Ochrana paleontologických nálezů	175
4.5.14	Ochrana nerostů	175
4.6	Institucionální zajištění ochrany přírody a krajiny	176
4.7	Ekonomické nástroje	187
4.7.1	Odvody za kácení dřevin	187

4.7.2	Finanční příspěvek	188
4.7.3	Poplatky v národních parcích	188
4.7.4	Daně	189
4.8	Donucovací (sankční) prostředky na úseku ochrany přírody	189
4.8.1	Nápravná opatření	189
4.8.2	Odebrání nedovoleně držovaných jedinců	190
4.8.3	Odpovědnost za přestupky	190
4.8.4	Odpovědnost právnických a fyzických osob při podnikatelské činnosti (odpovědnost za správní delikty)	191
4.9	Dovoz a vývoz ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin chráněných Úmluvou CITES	192
4.9.1	Vývoj právní úpravy	192
4.9.2	Prameny právní úpravy	192
4.9.3	Základní pojmy	193
4.9.4	Podmínky dovozu, vývozu a tranzitu	194
4.9.5	Obchod s exempláři	196
4.9.6	Povinná registrace některých exemplářů	196
4.9.7	Institucionální zabezpečení	198
4.9.8	Sankční prostředky	201
	Doporučená literatura	203
5.	Právní režim myslivosti	204
5.1	Vývoj právní úpravy	204
5.2	Prameny právní úpravy	207
5.3	Základní pojmy	207
5.4	Základní principy právní úpravy	210
5.5	Řízení o uznání honitby	210
5.6	Subjekty práva myslivosti	212
5.7	Výkon práva myslivosti	214
5.8	Povinnosti uživatelů honebních pozemků	220
5.9	Náhrada škody na zvěři	220
5.10	Náhrada škody způsobené výkonem práva myslivosti a zvěří	220
5.11	Řízení myslivosti	223

5.12	Pokuty za porušení povinností na úseku myslivosti . . .	224
	Doporučená literatura	225
6.	Právní režim ochrany včel	226
6.1	Vývoj právní úpravy	226
6.2	Prameny práva	226
6.3	Základní pojmy	227
6.4	Jednotlivé právní instituty	228
6.4.1	Ochrana včel při používání přípravků	228
6.4.2	Povinnosti chovatelů při chování včel	229
6.4.3	Náhrada škody	230
6.5	Institucionální zabezpečení právní ochrany včel	230
6.6	Sankce	230
	Doporučená literatura	231
7.	Právní režim ochrany ryb	232
7.1	Vývoj právní úpravy	232
7.2	Prameny práva	233
7.3	Základní pojmy	235
7.4	Jednotlivé právní instituty	236
7.4.1	Rybářství	236
7.4.2	Výkon rybářského práva	237
7.4.3	Chráněné rybí oblasti	240
7.4.4	Přístup na pozemky	240
7.4.5	Ryby na pozemcích zaplavených při povodni	241
7.4.6	Ochrana rybářství	241
7.4.7	Místní rybářské řády	242
7.4.8	Rybářská stráž	243
7.4.9	Zkvalitňování chovu ryb	243
7.4.10	Výkon rybářského práva v pohraničních vodách	244
7.5	Institucionální zabezpečení právní ochrany	244
	Doporučená literatura	245
8.	Právní režim ochrany zvířat proti týrání	246
8.1	Vývoj právní úpravy	246
8.2	Prameny právní úpravy	248
8.3	Základní pojmy	249

8.4	Základní povinnosti při ochraně zvířat proti týrání . . .	252
8.5	Ochrana zvířat při zásazích, které způsobují bolest . . .	253
8.6	Ochrana zvířat při jejich usmrcování	254
8.7	Ochrana hospodářských zvířat proti týrání	255
8.8	Ochrana zvířat proti týrání v zájmových chovech . . .	257
8.9	Ochrana volně žijících živočichů proti týrání	260
8.10	Ochrana pokusných zvířat proti týrání	261
8.11	Institucionální zabezpečení ochrany zvířat proti týrání	264
8.12	Donucovací (sankční) prostředky na úseku ochrany zvířat proti týrání	267
8.12.1	Odebrání týraného zvířete	267
8.12.2	Odpovědnost za správní delikty chovatelů . . .	268
8.12.3	Odpovědnost za přestupek	268
8.12.4	Trestněprávní odpovědnost	269
	Doporučená literatura	270
9.	Právní ochrana lesů	271
9.1	Vývoj právní úpravy	271
9.2	Prameny právní úpravy	273
9.3	Principy právní úpravy	274
9.4	Základní pojmy	275
9.5	Právní režim pozemků určených k plnění funkcí lesa .	276
9.5.1	Vymezení pojmu	276
9.5.2	Právní ochrana pozemků plnících funkce lesa .	278
9.6	Právní režim ochrany lesa	283
9.6.1	Kategorizace lesů	283
9.6.2	Obecné užívání lesů	284
9.6.3	Režim hospodaření v lesích	286
9.6.4	Předcházení a náhrada škod vzniklých na lese v důsledku činnosti nemající charakter hospoda- ření v lese a ochrana před škodami způsobenými činiteli majícími svůj původ v lese nebo na pozem- cích plnících funkce lesa	299
9.6.5	Státní podpora hospodaření v lesích	300
9.6.6	Odborný lesní hospodář	301
9.6.7	Lesní stráž	303

9.7	Státní správa lesů	304
9.8	Dozor v lesním hospodářství	305
9.9	Sankce	306
	9.9.1 Přestupky	306
	9.9.2 Správní delikty	307
	Doporučená literatura	308
10.	Právní režim ochrany kulturních památek	309
10.1	Vývoj právní úpravy	309
10.2	Prameny práva	309
10.3	Základní pojmy	311
10.4	Předmět a principy právní úpravy	312
	10.4.1 Prohlašování věci za kulturní památku	313
	10.4.2 Prohlašování věcí za národní kulturní památky	315
	10.4.3 Zrušení prohlášení za kulturní památku	315
10.5	Právní prostředky ochrany	315
	10.5.1 Územní (plošná) ochrana kulturních památek	315
	10.5.2 Práva a povinnosti vlastníka kulturní památky	316
	10.5.3 Oprávnění orgánů státní správy	317
10.6	Evidence kulturních památek	319
	10.6.1 Soupisy uměleckých památek	319
	10.6.2 Ústřední seznam kulturních památek	319
10.7	Archeologické výzkumy a nálezy	320
	10.7.1 Práva a povinnosti, vztahující se k archeologickým nálezům	320
	10.7.2 Evidence archeologických nálezů	321
10.8	Ochrana památek v muzeích a archivech	322
	10.8.1 Muzea a galerie	322
	10.8.2 Archivnictví	322
10.9	Institucionální zabezpečení státní památkové péče	323
	10.9.1 Ústředním orgánem státní správy pro kulturní pa- mátky je Ministerstvo kultury	324
	10.9.2 Státní ústav památkové péče v Praze	325
	10.9.3 Památkové ústavy	325
	10.9.4 Okresní úřady	326
	10.9.5 Obecní a městské úřady	326

10.10 Sankční opatření při porušení povinností na úseku péče o kulturní památky	326
Doporučená literatura	327